

устойчивости человека, проявляющейся в поведенческом проявлении различных морально-волевых, духовно-энергетических, ценностно-ориентационных и праксеологическо-самореализационных характеристик человека как субъекта социально-политического, национально-гражданского и организационно-общественного процесса; автор подчеркивает, что именно недостаточная психологическая устойчивость большинства населения создает возможность для реализации манипулятивных технологий, большинство граждан пассивно потребляют тот информационный продукт, который массово производится отечественными и иностранными СМИ.

Ключевые слова: человек, политика, культура, психологическая устойчивость, воспитание политическое просвещение.

Andruschenko T. V. The role of political socialization in education and psychological stability in politics.

Analyzes the phenomenon of psychological stability of personality as a result of the political socialization of the individual, directly detected on the basis of the relevant criteria, the methods of estimating the degree of formation of human psychological stability, manifested in the behavioral manifestations of various moral and volitional, spiritual energy, value-orientation and praxeological-samorealizatsiynih characteristics of the person as subject of social, political, civil and national organizational social process, the author emphasizes that it is the lack of psychological stability of the majority of the population makes it possible to implement manipulative technologies, the majority of citizens who passively consume information product, which is produced in large quantities by domestic and foreign media.

Keywords: people, politics, culture, psychological stability and raise political awareness.

Отрешко В. С.

**ЗРОСТАННЯ РОЛІ ІНТЕЛЕКТУ В ПРОЦЕСАХ СУЧАСНОГО
УКРАЇНСЬКОГО ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ**

Інтелект – один з головних стратегічних ресурсів існування будь-якої держави. З огляду на це на особливу увагу заслуговує дослідження ролі інтелекту в державотворчих процесах. Держава повинна процвітати не тільки завдяки справжній інтелектуальній еліті, але й висококваліфікованим кадрам державного управління. На жаль, Україну не оминув процес деінтелектуалізації суспільства, зумовлений кризовими явищами в різних сферах життя. Щоб повернути інтелект у процеси державотворення сьогодні, необхідно насамперед створити систему охорони інтелектуальної власності, покликаної сприяти розвитку національної економіки,

збереженню і збагаченню науково-технічного потенціалу держави, розвитку міжнародної торгівлі, залученню в економіку країни іноземних інвестицій.

Ключові слова: інтелект, інтелектуалізація, деінтелектуалізація, державотворення.

Із здійсненням інформаційної революції зростає усвідомлення того, що власний добробут залежить від інтелекту самих індивідів, їх прагнення до знань. Водночас попитом на ринку праці користується високоспеціалізоване знання, що вимагає тривалого і самовідданого навчання. До того ж технології швидко змінюються і потребують постійного оновлення знань, перекваліфікації, вміння вчитися самостійно [5, 28]. Ця потреба зумовлює утвердження інтелекту як провідного ресурсу розвитку суспільства, що знаходить втілення в інтелектуалізації суспільства як перспективному напрямі цивілізаційного поступу.

Інтелектуалізація сучасного суспільства охоплює такі основні напрями:

- інтелектуалізація техніки (створення електронно-обчислювальних машин з елементами штучного інтелекту);

- інтелектуалізація людського чинника (удосконалення національної освіти, науки, підвищення професіоналізму й інформаційної культури);

- інтелектуалізація суспільного середовища (формування соціального замовлення, ефективність суспільних комунікацій, розвиток соціальної інформатизації) [3, 51].

У межах останнього напрямку заслуговує на особливу увагу визначення ролі інтелекту в державотворчих процесах: адже інтелектуалізація суспільного середовища передбачає й інтелектуальний розвиток усіх складових соціальної системи, до яких належить і держава. Одним з головних стратегічних ресурсів будь-якої держави (зокрема – України) є інтелект. Цей ресурс охоплює:

- діяльність щодо створення, реалізації і впровадження інтелектуального продукту;

- інтелектуальний потенціал – інтелектуальні продукти, здатні стати товаром (бути включеними у відтворювальний оборот суб'єктів), культурна, організаційна, технологічна, технічна база для виробництва, упровадження і реалізації інтелектуального продукту;

- люди – носії, власники, виробники інтелектуального продукту та інтелектуального потенціалу: учені, фахівці, педагоги, науково-технічний персонал, організатори й управлінці науки;

- інтелектуальна власність – система економіко-правових відносин [4].

Інтелектуальний ресурс безпосередньо опредмечує (реалізує) відтворення суб'єктів (держави та суспільства). Тому порівняно з іншими ресурсами державотворення він є найбільш перспективним і пристосованим для реалізації відтворювальних функцій та механізмів. Крім того, він є невичерпним у виробництві, удосконаленні, тиражуванні, адаптації і самовідтворюванні. Його рентабельність принципово не обмежена. Він одночасно працює у декількох планах: економічному, креативному, культурному, комунікативному, тобто в усіх планах, у яких відтворюються суб'єкти. Тому сам стан обороту інтелектуального ресурсу як діяльності можна назвати стратегічним інтелектуальним капіталом нації.

А. Гайдабрус звертає увагу на те, що держава як суб'єкт управління й активний чинник соціального розвитку безпосередньо задіяна в обороті стратегічного інтелектуального капіталу – своїми функціями, формами, технологіями і механізмами. Саме у відтворенні стратегічного інтелектуального капіталу держава здійснює себе як суб'єкт. Тому діалектика розвитку держави, особливо в аспекті партнерства з суспільством, відображена й обумовлена оборотом стратегічного інтелектуального капіталу і діяльності з управління та регулювання цього обороту [4].

Формування економіки знань стає своєрідним імперативом глобального розвитку всього світу. Якщо держава цього не зрозуміє і не надасть розвитку освіти та науки пріоритетного значення, вона автоматично буде виключена з процесу розвитку і почне швидко деградувати в усіх відношеннях. Розвинені країни стали такими саме завдяки тому, що першими не лише зрозуміли значення інтелекту людини, але й практично створили умови для його розвитку і реалізації [9]. Ця обставина засвідчує провідну роль інтелекту в державотворчих процесах.

Як зазначає М. Пірен, суспільними інституціями, спроможними своїм інтелектом та мисленням забезпечити високу громадянську культуру, що може консолідувати суспільство на прогресивний розвиток, насамперед є університети. Світовий досвід свідчить, що народи процвітають саме завдяки університетам, мислячим науковцям, справжній інтелектуальній еліті, відповідальній та високодуховній. Науково-просвітницький чинник постає джерелом розвитку усіх сфер соціуму, сприяє розвитку соціальної, політичної та управлінської культури громадян, тим самим консолідує суспільство на вирішення епохальних викликів [14, 104].

Незаперечним є значення інтелекту як провідного чинника для підготовки кваліфікованих кадрів державного управління. У цьому аспекті особливого значення набуває методологія продуктивного (випереджаючого) навчання, що є синонімічним до поняття «продуктивність інтелекту». Інститут продуктивного навчання в Європі, фундаторами якого стали німецькі вчені й педагоги І. Бьом та Й. Шнайдер, є головним координаційним центром проектів, які реалізують зазначену методологію в усьому світі. Її сутність можна визначити як процес, що реалізується за допомогою індивідуальних маршрутів, структурованих у вигляді послідовності кроків з чіткими певними результатами, які є продуктивно орієнтованими діями, що сприяють вирішенню конкретної державно-управлінської проблеми. У сфері підготовки державних службовців В. Сороко пропонує використовувати такі технології інтелектуального розвитку:

- технології дослідницької діяльності;
- інформаційні технології;
- технологію розвитку критичного мислення;
- проблемне навчання.

Практичний характер зазначених технологій має підготувати державних службовців до управління змінами, оперування прийомами професійної підготовки, забезпеченню адаптації державних службовців до управлінської діяльності в умовах впровадження змін у системі державної служби [17].

Активне використання інтелектуального ресурсу в державотворенні зумовлює посилення уваги дослідників до інноваційного напрямку розвитку української держави. Поняття інновацій у державотворчих процесах позначає один із напрямів стратегічного управління, що здійснюється на вищому рівні державою, а також сукупність певних організаційно-економічних методів і форм управління всіма стадіями й видами науково-технічної та виробничої діяльності з максимальною ефективністю. Мета інноваційного управління полягає у визначенні основних напрямів розвитку науково-технічної та виробничої функцій держави. Управління інноваційними ресурсами позначає управління науковим і науково-технічним результатом інтелектуальної діяльності, тобто продуктом, який має авторські права і відповідно оформлені документи. Поняття життєвого циклу інновації позначає систему індивідуального розвитку виважених, здійснюваних державними структурами заходів, спрямованих на контроль і стимулювання новаторів для досягнення відповідного результату. Державний виважений підхід, розумне використання інтелектуального ресурсу можуть забезпечити сильну

владу і добробут держави [7, 205]. Останнє завдання зберігає актуальність у процесах державотворення на теренах України.

Водночас дослідники вимушені приділяти все більшу увагу деінтелектуалізації – відсторонення інтелекту від державотворення в сучасній Україні. Характерною ознакою українського сьогодення, на жаль, є поступова втрата освітнього потенціалу, деінтелектуалізація праці, що виявляється у пониженні статусу інтелектуальної праці (насамперед творчої й гуманітарної), еміграції кращих спеціалістів, руйнації наукових шкіл, зниженні рівня освіченості населення, трудової та навчальної мотивації, кризи трудової етики, деформованій структурі зайнятості населення, зниженні моральності [10, 24]. Як зазначає М. Чикарькова, «...в сучасній Україні володарює культ посередності, панують поверхневі життєві орієнтації, низька моральна культура, девальвуються вироблені століттями духовні цінності... У нашій країні, як не сумно це констатувати, діє система усередненого вибору, і духовно вище тут найчастіше гине або деградує» [18, 45].

Україна здобула у спадщину від СРСР могутній науково-технічний комплекс, що включав численні науково-дослідні інститути, вищі навчальні заклади, конструкторські бюро, науково-технічні підрозділи підприємств, об'єднання винахідників та раціоналізаторів. За різними оцінками, Україні належало близько 15 % загального науково-технічного потенціалу Радянського Союзу і близько 20 % експериментального обладнання СРСР [6, 35]. У низці галузей науково-технічного розвитку українські науково-дослідні установи займали провідні позиції. Це стосується, насамперед, електрозварювання, створення нових матеріалів, космічних технологій, транспортної авіації, розробки спеціалізованого програмного забезпечення [13].

Роки розбудови в Україні після отримання незалежності ринкової економіки довели, що держава не має достатніх матеріальних ресурсів для збереження науки у тому вигляді, в якому вона була створена за часи радянської влади. В епоху формування ринкових відносин відбулося катастрофічне зменшення фінансування наукових досліджень, у тому числі виділення коштів на наукове обладнання, спостерігалось зниження статусу вчених та інженерів. В Україні поступово склалася система, здебільшого орієнтована на імпорт науково-технічних результатів, а не на створення власної науково-технічної продукції. Цьому сприяли і негативні зміни, що сталися в економіці країни внаслідок тривалої економічної кризи й відсутності теоретичних розробок з питань переходу від соціалістичної моделі господарювання до ринкової. За даними Всесвітнього банку, Україна

була єдиною пострадянською країною, в якій за період 1990-1999 рр. жодного разу не спостерігалось економічне зростання. Офіційний ВВП знизився за цей період більше ніж на 60 %. Зазначимо, що протягом цього періоду фінансування науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт скоротилося майже втричі [12, 57].

Політична нестабільність та кризові негаразди в економіці протягом 2005-2009 рр. погіршили ситуацію щодо інноваційного розвитку нашої країни. Для України економічна функція науки може бути істотною лише після того, як рівень загальних витрат на наукові дослідження і розробки перевищить 1,7 % офіційно врахованого ВВП. У той же час загальний обсяг фінансування наукової діяльності за рахунок всіх джерел протягом останніх років становив близько 1 % ВВП, у тому числі за рахунок державного бюджету – 0,38-0,40 % ВВП. Щорічні фактичні потреби на здійснення науково-технічної та інноваційної діяльності задовольнялися на рівні не більше ніж на 16 % [8, 27]. Для країн ЄС вважається нормальним фінансування наукової діяльності на рівні не менш 3 % ВВП, у тому числі за рахунок державних засобів – не менш 1 % ВВП [13].

Інтелектуальна власність, за світовим досвідом, виконує роль стратегічного ресурсу в системі формування національного багатства і має суттєво впливати на рівень її конкурентоспроможності. При середньому показнику в країнах ЄС, де обсяги нематеріальних активів досягають від 30 до 80 % від балансової вартості основних засобів, в Україні вони не перевищують 1,5-2 % вартості основних засобів, у той час, як за підрахунками експертів реальна вартість таких активів становить не менше 15 млрд. грн., а потенційно можливі обсяги таких активів досягають цифри 200 млрд. доларів США [1, 31-32].

Чинником деінтелектуалізації є також неадекватне оцінювання інтелектуальної діяльності. Зокрема, В. Близнюк наголошує на тому факті, оцінка наукової і педагогічної праці в Україні відбувається переважно на суб'єктивній, застарілій основі. Розмір оплати праці залежить лише від посади, яка, у свою чергу, визначається наявністю декількох формальних ознак (наукових регалій, тощо). Інститут експертів щодо наукової результативності у нас поки що практично відсутній, власних індикаторів ефективності наукової праці не розроблено, відсутня обґрунтована система оцінки науково-освітньої діяльності. Відповідно, відсутній зв'язок результатів цієї діяльності з її оплатою. Така система не мотивує до плідної праці, зумовлює пасивність працівників через відсутність або слабкість діючих систем стимулювання. Тому потрібне не тільки підвищення, але й комплексне реформування системи оплати праці у науково-освітній сфері, що є

назрілою проблемою. Відсутність адекватних механізмів регулювання наукової праці виявляє себе у зниженні ролі науки в розвитку економіки, падінні престижу професії вченого, масовому від'їзді кращих фахівців за кордон, деінтелектуалізації суспільства [2, 479].

М. Пірен із сумом констатує: на прикладі сучасної України спостерігаємо, як політико-управлінська еліта, що ідентифікує себе з розумом, відкидає людську мораль, релігію, традиції свого народу, перетворюється на глитаїв, які весь свій капітал вкладають в іноземні банки. Це чужа народів еліта, бо капітал, який набутий в Україні, має слугувати народу України. Інтелектуальна еліта виголошує: сучасний світ є «не моїм світом», бо зі словом «мій» пов'язане почуття моральної відповідальності, духовності, порядку, власності – тобто не відтворює тотожності (конгруентності) як стану природно-спокійного сприйняття суспільства, його цінностей у поєднанні зі сприйняттям себе як органічної складової цього суспільства. Дослідниця звертає увагу на ту обставину, що близько 8 млн. громадян України (передусім – освічена молодь та люди середнього віку) працюють в інших країнах світу. Складне життя, створене в багатій природними та інтелектуальними ресурсами Україні політико-владною елітою є реальним фактом для роздумів не тільки політикам, а й всього народу, найперше, інтелектуальній та духовній еліті української нації. М. Пірен доходить висновку: там, де спрацьовують сила й холодна логіка, відходять на задній план інтелект, духовність, відповідальність. Інтелект і сила – антагоністичні функції: вони гальмують одна одну [14, 106].

Зазначимо, що певні кроки в напрямі усвідомлення потреби повернення інтелекту в процеси державотворення в Україні вже зроблені. Підвищення інтересу до інтелектуальної власності в Україні пов'язане з кардинальним переглядом ставлення до власності взагалі, а також із розумінням унікальної ролі інтелектуальної власності у створенні конкурентоспроможної економіки. Держава поступово створює ефективну систему правової охорони інтелектуальної власності. Політику у сфері інтелектуальної власності здійснює Державна служба інтелектуальної власності України, створена відповідно до Указу Президента України № 436/2011 «Про затвердження Положення про Державну службу інтелектуальної власності України» від 8 квітня 2011 р. Згідно із зазначеним документом, Державна служба інтелектуальної власності України є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через міністра освіти і науки, молоді та спорту України. Її основними

завданнями є реалізація державної політики у сфері інтелектуальної власності, а також внесення на розгляд профільного міністерства пропозицій щодо формування державної політики у сфері інтелектуальної власності. Відповідно до цих завдань Державна служба:

- узагальнює практику застосування законодавства з питань, що належать до її компетенції, розробляє пропозиції щодо вдосконалення законодавчих актів, актів Президента України, Кабінету Міністрів України, нормативно-правових актів міністерств та в установленому порядку подає їх Міністру;

- організовує в установленому порядку експертизу об'єктів права інтелектуальної власності, видає патенти / свідоцтва на об'єкти права інтелектуальної власності;

- здійснює державну реєстрацію та ведення обліку об'єктів права інтелектуальної власності, проводить реєстрацію договорів про передачу прав на об'єкти права інтелектуальної власності, що охороняються на території України, ліцензійних договорів;

- визначає уповноважені заклади експертизи та доручає їм проведення експертизи заявок;

- веде державні реєстри об'єктів права інтелектуальної власності;

- організовує проведення перевірок суб'єктів господарювання на предмет дотримання законодавства у сфері інтелектуальної власності;

- аналізує стан дотримання суб'єктами господарювання всіх форм власності вимог законодавства у сфері інтелектуальної власності;

- здійснює міжнародне співробітництво у сфері правової охорони інтелектуальної власності і представляє інтереси України з питань охорони прав на об'єкти права інтелектуальної власності у міжнародних організаціях відповідно до законодавства;

- організовує інформаційну та видавничу діяльність у сфері правової охорони інтелектуальної власності;

- організовує роботу з підготовки та перепідготовки спеціалістів з питань інтелектуальної власності;

- видає офіційні бюлетені з питань інтелектуальної власності;

- здійснює атестацію представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених);

- вивчає, узагальнює та аналізує досвід зарубіжних країн, а також практику застосування законодавства України у сфері інтелектуальної власності, розробляє та вносить пропозиції щодо вдосконалення та гармонізації норм законодавства України з нормами міжнародних договорів, учасницею яких є або має намір бути Україна;

- забезпечує облік організацій колективного управління, визначає уповноважені організації колективного управління, здійснює аналіз їх діяльності, знімає з обліку організації колективного управління, виключає з реєстрів організації колективного управління та уповноважені організації колективного управління, анулює відповідні свідоцтва;

- запроваджує заходи щодо розвитку системи збору та розподілу винагороди за використання об'єктів права інтелектуальної власності та / або суміжних прав;

- запроваджує заходи, пов'язані із забезпеченням відтворювачів, імпортерів та експортерів примірників, що містять об'єкти права інтелектуальної власності і суміжних прав, контрольними марками та веденням Єдиного реєстру одержувачів контрольних марок;

- ліцензує виробництво дисків для лазерних систем зчитування, матриць;

- забезпечує присвоєння та визнання спеціальних ідентифікаційних кодів, нанесених на диски та / або матриці, що експортуються, або матриці, що імпортуються;

- видає документи для здійснення митного контролю та митного оформлення товарів, що переміщуються через митний кордон України;

- погоджує видачу державного посвідчення на право розповсюдження і демонстрування аудіовізуальної продукції щодо дотримання авторського права і суміжних прав;

- запроваджує заходи з легалізації комп'ютерних програм та правомірного їх використання;

- веде реєстр виробників та розповсюджувачів програмного забезпечення;

- здійснює державний нагляд (контроль) за дотриманням суб'єктами господарювання всіх форм власності вимог законодавства у сфері інтелектуальної власності;

- здійснює управління об'єктами державної власності;

- здійснює інші повноваження, визначені законами України та покладені на Державну службу Президентом України [15].

Формування сучасної визнаної світовим співтовариством системи охорони інтелектуальної власності покликане сприяти розвитку національної економіки, збереженню і збагаченню науково-технічного потенціалу держави, розвитку міжнародної торгівлі, залученню в економіку країни іноземних інвестицій (у вигляді новітніх технологій), входженню України як рівноправного партнера у світовий ринок інтелектуальної власності [11, 37]. Першочерговим державним завданням є забезпечення сприятливих умов для створення й

ефективної комерціалізації результатів вітчизняних наукових розробок як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках [19, 86]. Державна служба інтелектуальної власності України, зберігаючи напрацьований досвід, постійно шукає нові форми підтримки і заохочення людей, які займаються інтелектуальною творчістю.

В аспекті повернення інтелекту в процеси державотворення в Україні важливе значення має і створення дослідницьких університетів. Згідно з Постановою Кабінету Міністрів України № 163 від 17 лютого 2010 р. було затверджене «Положення про дослідницький університет». Цим документом було визначено, що дослідницький університет – це національний вищий навчальний заклад, який має вагомі наукові здобутки, провадить дослідницьку та інноваційну діяльність, забезпечує інтеграцію освіти та науки з виробництвом, бере участь у реалізації міжнародних проектів і програм. Статус надається зазначеному закладу з метою підвищення ролі університету як центру освіти і науки, підготовки висококваліфікованих наукових і науково-педагогічних кадрів, упровадження в практику наукових досягнень, технічних і технологічних розробок, реалізації разом з іншими вищими навчальними закладами та науковими установами спільних програм за пріоритетними напрямками фундаментальних і прикладних наукових досліджень для розв'язання важливих соціально-економічних завдань у різних галузях економіки. Статус дослідницького університету на визначений термін надається діючим рейтинговим вищим навчальним закладам [16].

Зазначені заходи мають сприяти подоланню деінтелектуалізації суспільства. Однак для успішного вирішення цього завдання необхідна комплексна програма дій, здійснювана на загальнодержавному рівні.

ЛІТЕРАТУРА

1. Біла книга-2. Інтелектуальна власність в інноваційній економіці України / О. В. Дем'яненко, А. В. Доровських, С. А. Кулаков, А. Лі. – К. : Парламент. вид-во, 2008. – 246 с.
2. *Близнюк В. В.* Посткризові особливості та перешкоди формування освітнього потенціалу України та Росії // Європейський вектор економічного розвитку. – 2012. – № 2 (13). – С. 474-480.
3. *Врублевський В. К.* Інтелектуальний капітал і формування сучасної української нації // Наук. вісник Академії муніципального управління. – 2005. – Вип 1. – С. 48-55.

4. *Гайдабрус А. О.* Держава як регулюючий чинник соціальних процесів в інноваційному розвитку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/debu/2008-1/doc/1/12.pdf>.
5. *Герасимчук Л. М.* Інтелектуалізація нації в процесі технологізації освіти // Актуальні питання культурології. Альманах наукового товариства «Афіна» кафедри культурології Рівненського державного гуманітарного університету. – 2010. – Вип. 10. – Т. 1. – С. 28-30.
6. *Егоров И. Ю.* Анализ развития научно-технического потенциала в Украине: некоторые аспекты международных сопоставлений // Приложение к журналу «Наука и науковедение». – 1993. – № 2. – С. 34-38.
7. Енциклопедія державного управління: у 8 т. / наук.-ред. колегія: Ю. В. Ковбасюк (голова) та ін. – К.: НАДУ, 2011. – Т. 1: Теорія державного управління. – 748 с.
8. *Єгоров І. Ю.* Науковий та інноваційний потенціал України у міжнародних статистичних порівняннях / І. Ю. Єгоров, І. А. Жукович, Ю. О. Рижкова. – К.: ДП «Інформ.-аналіт. Агентство», 2010. – 156 с.
9. *Жарінова А. Г.* Економіка знань: зміст та роль інтелекту людини в її формуванні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/ppei/2010_28/Jarinova.pdf.
10. *Калінічева Г. І.* Модернізація системи вищої освіти України в контексті національних пріоритетів ХХІ століття // Вісник Черкаського університету. – 2009. – Вип. 154. – Серія: філософія. – С. 23-30.
11. *Кірсєва О. Б.* Проблеми кадрового забезпечення державно-управлінських перетворень // Державна стратегія управління місцевим і регіональним розвитком: форми, методи та актуальні проблеми реалізації: Матеріали щоріч. наук.-практ. конф. (24 листоп. 2004 р.): В 2 т. – Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2004. – Т. 1. – С. 37-39.
12. Науково-технічна та інноваційна діяльність в Україні у контексті євроінтеграційних процесів: / І. Ю. Єгоров, І. А. Жукович, Ю. О. Рижкова, М. В. Пугачова. – К.: ІВЦ Держкомстату України, 2006. – 223 с.
13. *Паладій М. В.* Економічні засади існування сфери інтелектуальної власності: сучасний стан [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.nbu.gov.ua/e-journals/tppd/2011_9/zmist/R_2/12Paladiy+.pdf.
14. *Пірен М.* Науково-просвітницький чинник консолідації українського суспільства // Публічне управління. – 2011. – № 1. – С. 102-107.
15. Положення про Державну службу інтелектуальної власності України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/documents/13415.html>.

16. Положення про дослідницький університет [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/163-2010-%D0%BF>.
17. Сороко В. Продуктивно орієнтоване навчання державних службовців як інструмент управління змінами в системі державної служби [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/Dums/2011_2/11svmsds.pdf.
18. Чикарькова М. Ю. Ціннісні орієнтації сучасного інформаційного суспільства та проблеми контркультури // Збірник наукових праць НДІ українознавства. – К. : Рада, 2008. – Т. XIX. – С. 44-57.
19. Чорний А. В. Державне управління інноваційним відтворенням інтелектуальних ресурсів // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – № 12 (114). – С. 82-90.

Отрешко В. С. Повышение роли интеллекта в процессах современного украинского государства.

Интеллект – один из главных стратегических ресурсов существования любого государства. Учитывая это, особое внимание заслуживает исследование роли интеллекта в процессах. Ведь государство должно процветать не только благодаря настоящей интеллектуальной элите, но и высококвалифицированным кадрам государственного управления. К сожалению, Украину не обошел процесс деинтеллектуализации общества, обусловленный кризисными явлениями в различных сферах жизни. Чтобы вернуть интеллект к процессам государства сегодня, необходимо прежде создать систему охраны интеллектуальной собственности, призванной способствовать развитию национальной экономики, сохранению и обогащению научно-технического потенциала государства, развитию международной торговли, привлечению в экономику страны иностранных инвестиций.

Ключевые слова: интеллект, интеллектуализация, деинтеллектуализация, государства.

Otreshko V. S. Growing role of intelligence in the processes of the modern Ukrainian.

Intelligence – one of the main strategic resource existence of any state . Given that special attention should be exploring the role of intelligence in the process. Because the state is to flourish, not only because of this intellectual elite, highly qualified personnel and public administration. Unfortunately, Ukraine has not bypassed the process of de-intellectualization of society due to the crisis in the various spheres of life. To return to the processes of the state intelligence today we must first establish a system of intellectual property protection, designed to promote the development of national economy, the preservation and enrichment of the scientific and technical potential of the state, international trade, attract foreign investment the country's economy.

Keywords: intelligence, intellectualization, deintellectualization of States.

